

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemólo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V spravi prejemov mesečne K 1-50

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petstvar (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13
za trikrat " 10
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petstvar (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenoma nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 28.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Težka pota.

Avstrijsko prebivalstvo že težko pričakuje državnozbornskega zasedanja, ker stavi v svoje poslance velike upe, da bodo posegli v gospodarsko kalamiteto in kar na mah kakor čarodejci odpravili slabe čase. Vsi sloji, vsi stanovi se med seboj posvetujejo in izdelujejo svoje predloge, ki jih bodo položili prihodnjemu državnemu zboru na mizo. Delavci, kmetje, uradništvo vseh vrst, industriji, vsak prihaja s polnimi koši prošelj in zahtev.

In kar je najhujše in najtežavnejše, vsak hoče takoj vedeti, pri čem da je; vsak hoče biti takoj uslišani brez vprašanja. Dandanes nismo navajeni, pa tudi nečemo čakati. Se celo socialni demokratje, ki drugače tako potrpežljivo čakajo tistih zlatih časov, ko se bo sedanji družabni red razrušil in bo vstala nova zarja socialnodemokratskega bratstva in sreče, so strašno neugnani in nečejo o čakanju ničesar slišati. Da, ravno to vladi najbolj zamerijo, češ, da je nesposobna, ker ne zna takoj sveta obrniti.

Naš parlament čakajo tedaj v jeseni težke naloge. Državne blagajne zijaajo praznote in novih davkov se vsakdo boji. In vendar bo treba od nekod denar vzeti. Uslužbenci državnih železnic so že formulirali svoje zahteve in če pomislimo, da šteje samo ta vrsta državnih uslužbencev blizu 200.000, potem smo lahko na jasnem, da bo treba vladi nekaj milijonov v roke vzeti, da vsak vsaj nekaj malega dobi. Kje je pa ostalo uradništvo, ki tudi noče te prilike zamuditi in praznih rok na strani stati. Če nadalje upoštevamo, da čaka jesensko zasedanje obrambna in finančna reforma, ki bo več sto milijonov novih rednih izdatkov na davkoplačevalce naprtila, potem smemo pač verjeti onim, ki pravijo, da je postala sedanja avstrijska vlada nervozna; še nervoznejši bodo pa postali poslanci, ki bodo skušali ta bremena kolikor mogoče od svojih volilcev na druge rame zvaliti.

Najbolj pereče vprašanje, ki ga bodo stranke v parlamentu razvile in s katerim se bo moral parlament koj v začetku pečati, je pa draginjsko vprašanje. O tem se je sicer že toliko pisalo in parlament je že to zadevo tolikokrat obravnaval, da se da zelo težko kaj novega, še manj pa kaj takega povedati, kar bi res znalo naše gospodar-

ske razmere ublažiti in nam cenejše življenje preskrbeti. Ampak poslanci radi govore in volilci radi slišijo, kako bi se to prijetno in udobno živelo, če bi se »to« in »ono« zgodilo. Vlada sama se zaveda, da mora v tem oziru kaj storiti, da ne stopi 5. oktobra praznih rok pred zbornico in se ne izpostavi očitkom nedelavnosti, če ne od druge strani, že od strani socialnih demokratov.

Zato se vrše vedno pogajanja med avstrijsko in ogrsko vlado, kako bi se ta stvar v obojestransko zadovoljnost rešila. Ljudje, ki prigoovarjajo avstrijski vladi, da naj draginjsko vprašanje kar po svoje reši ne glede kaj Ogrska k temu pravi, nimajo popolnoma nobenega pojma o avstrijsko-ogrskih skupnih gospodarskih odnosih in carinskih skupnostih. Vzemimo slučaj, da bi avstrijska vlada ne oziraje se na Ogrsko dovolila colnine prost uvoz mesa in žita; mogoče je, da bi prišli na ta način do par vinarjev cenejšega mesa in žita, ali v tem hipu zapre Ogrska mejo naši industriji in kam bomo z našimi delavci, ki od tega dela živijo, če zgubimo ogrske odjemalce. Nikar ne prezrimo, da je Ogrska največji odjemalec naše industrije; samo tekstilnih izdelkov izvažamo na leto za 500 milijonov kron. Če je že izpad srbskega trga tako nesrečno na našo industrijo vplival, kakšno katastrofo bi šele bo kot ogrskega trga v naši industriji povzročil!

Sicer pa se nam zdi, da se tisti zelo motijo, ki pričakujejo od teh pogajanj avstrijske in ogrske vlade kakšnega izdatnega prevrata v tržnih cenah na avstrijskem trgu. Take gospodarske krize, v kateri sedaj živimo, se ne dajo kar čez noč odpraviti in tudi parlament ne bo znal čudežev delati. Zelo veliko se govori sedaj o večjem uvozu srbske zaklane živine na avstrijski trg. Ogrska vlada ne bo proti temu najbrže ničesar imela; mi pa od srbskega mesa še manj. Znano je, da so Srbi tekom let odkar smo imeli z njimi carinsko vojno, deloma živinorejo zanemarjali, deloma pa svoje odjemalce na Laškem in v Egiptu poiskali. Poleg tega, da se tudi v Srbiji že čuti pomanjkanje klavne živine, je cena živini tudi doli tako zrasla, da ima meso srbskih volov na avstrijskem trgu isto ceno, kakor naše domače.

Drugi si zopet veliko od zmrznenega argentinskega mesa obetajo, dasiravno že naprej vedo, da bo uspeh uvoza tega mesa na naše mesne ceneenak ničli. Kakor vse kaže, bo avstrijska vlada od ogrske dobila dovoljenje za uvoz 10.000 ton (10 milijonov kg) argentinskega

mesa. To bi bilo na leto na vsako glavo 40 dekagramov; šlo bi se torej za prihranitev 3 do 4 milijonov kron. Da je ta okoliščina za znižanje cen brez pomena, je samo ob sebi umevno. Sicer je pa že Artur Schulz v 2. zvezku revije »Socialistische Monatshefte« leta 1911. socialnodemokratske sodruge opozoril na to, da naj ljudstvo nikar z importiranim mesom ne slepijo, ker časi, ko bo vsak uvoz izostal, niso več daleč. V Zedinjenih državah cene mesa vedno raste in dočim se Zedinjene države prejšnja leta velike množine mesa same izvažale, je pri silnem naraščanju prebivalstva izvoz od leta 1904 od 593 tisoč kosov padel v letu 1909 na 208 tisoč kosov klavne živine.

So zopet drugi, ki stavijo veliko upanja v 50odstotno znižanje železnične prevoznine na živila, kar bi znašalo 1 vinar na kilogram; pa še ta ne bo prišel na korist konsumentu, ampak prekupcu, dočim bo imela država par milijonov manj v blagajni. Preostane tedaj še odprava užitinskega davka na meso in pa klavnih pristojbin. V tem slučaju bi odpadlo državi 17 milijonov kron, katere bi prišle prebivalstvu v dobro. Na vsako glavo bi odpadlo tedaj 60 vinarjev na leto ali 2 vin. na teden. Iz teh števil si napravi lahko vsakdo svojo sodbo in se lahko prepriča o praznoti in jalovosti vseh predlogov, ki jih razni demagogi na dan vlačijo in ljudstvo za nos vodijo. Naravnost neverjetno je, da se reši ljudje za takimi fantomi lovijo in ljudstvu s takimi načrti prazne upe delajo.

Našo zbornico, kakor vidimo, čakajo v jeseni novi problemi in mnogo težkega dela. Toda pri vsem tem si ne smemo delati prevelikih upov in pričakovati od zbornice čudežev, ki bi gospodarsko krizo kar v hipu s sveta spravili. Vlada s parlamentom vred nam pač lahko ustvari predpogoje zaboljšanje gospodarskih razmer, a zboljšanje samo si moramo ustvariti — sami.

Slovenski abiturijentje!

Zapuščate gimnazij, realko, vaš drugi rodni krov, poln sanj, ki so vas spremljale skozi prva mladostna leta, in stopate na široko cesto življenja. Široka je pot za razpotjem, široka in težavna in le tisti hodi varno po njej, ki ima železno voljo in gotov jasen cilj pred očmi.

Nimamo lastnih visokih šol. Priporočamo vam iti v tujino, predvsem na

Dunaj, v Gradec in Prago. In ravno v tujini, ki ima toliko izkušenjav in nič srca za nas, je potrebno, da se združimo vsi enakomisleči pod enim krovom, ki naj nam nadomestuje domovino, obenem pa pomaga, da postanemo res močje.

Slovensko katoliško akademsko dijaštvo vas vabi v svoja društva, vas vabi v »Danico«, »Zarjo«, »Dan« in »Sl. dijaško zvezo«, v društva, ki stavijo članom jasne cilje. Vzgojiti jih hočejo v značajne katoličane in požrtvovalne, nesebične narodne delavce. Vabimo vas, ki ste si izvolili križ za zvezdo vodnico svojega življenja, da se nam pridružite. Prepričani smo, da je treba katoliškemu inteligentu dandanašnji odločne načelne vzgoje, ako hoče ostati zvest katoliškim idealom in vztrajati v mladeniški navdušenosti v boju za nje. Kje se mu nudi lepša prilika za to, kot v družbi enakomislečnih tovarišev, v društvih, kjer vlada načelno soglasje.

Delo v naših društvih je samoizobraževalno in narodno - obrambeno.

Vsa naša društva imajo bogate knjižnice, naročena so na mnogo revij in časopisov; potom predavanj pa bude zanimanje za vse najrazličnejše pojave domačega in tujega življenja.

Za praktično narodno-obrambeno delo se nam odpira široko polje: V Gradcu skrbi »Zarja« za »Kres«, na Dunaju »Danica« za »Stražo«, v »Dnevnu« lahko študirate češko narodno-obrambeno delo in seznanjate rojake z njim, v »Slovenski dijaški zvezi« pa imate priliko, da posvetite svoje mlade sile neposredno domačim tlem.

V tujini boste čutili premoč naših narodnih nasprotnikov, obenem pa tudi potom naših društev podali bratško roko drugim Slovanom. Že kot dijak boste pomagali graditi ono stavbo katoliško slovenske vzajemnosti, ki edina more zaježiti prodiranje naših sovražnikov. Naša društva so včlanjena v »Slovenski ligi katoliških akademikov«. Na Dunaju je »Danica« v najožjem stiku s hrvaškimi katoliškimi akademiki v »Hrvatski«, s češkimi v »Lipi« in s poljskimi v »Polonii«; — v Pragi stanuje »Dan« pod eno streho s »Češko ligo akademsko« in iz »Zarje« je izšlo letos novo hrvaško katoliško akademsko društvo »Preporod«. Tukaj se goji slovanska vzajemnost smoteno, na realni podlagi, v načelni edinstvi.

Slovenski abiturijentje, ki ste načelno naši in vam je do dela za katoliško, slovensko in slovansko stvar, pri-

LISTEK.

Izpod Kuma.

(Dr. Leopold Lénard.)
(Dalje.)

Kadar človek umrje, je v hiši velik nered in zmešnjava. Domači ljudje se ne morejo brigati za nobeno stvar, ker morajo plakati in žalovati. Sicer se pa tudi ne spodobi, da bi se v takih trenutkih brigali za posvetne reči. Pride kakšna dobra ženska, sosedka ali sicer hišna prijateljica ter vzame v roke gospodinjstvo, odpre predale in shrambe, ter nosi na mizo kruha, prekajenega mesa in pijače. Če treba tudi peče in kuha za obiskovalce. Ljudje prihajajo od vseh strani kropit, zmolijo pri mrliču očenaš, potem se pa vsedejo po klopih, jedo in pijejo in kramljajo. Kolikor večji je obisk, toliko častneje za hišo, četudi izpraznejo vse shrambe in kleti. Pri mrliču se mora čuti in moliti, seveda pa tudi jesti in piti noč in dan. Falentov Aleš je izvrševal tako nočno službo. Pri bokalu vina in lepem kruhu in prekajenem mesu je prečul noč za nočjo, ako je bilo potreba. Vmes med jedjo in pijačo je pa molil rožni venec. Po polnoči se ljudje razgube in

zlasti pri bolj odročnih hišah in pri revnejših mrličih ostane le malokdo. Tu je Aleš vršil svoje krščansko delo usmiljenja in čul, jedel in pil ter molil pri mrliču. Seveda je po pogrebu prejel za to v svojo malho še posebno plačilo.

S Cenkomot si nista bila nič kaj prijatelja. Cenko se je vedno zadiral v Aleša in delal cinične opazke, Aleš mu je pa delal ostre pridige, ki se ga pa niso nič prijele. Sicer je pa že tako na svetu. Kdo je pa še kdaj videl, da bi si bila dva berača prijatelja? Ako se jih nabere slučajno več okrog ene peči, se gledajo grdo in zbadajo z ostrimi besedami, kakor da bi več med sabo si tujih psov jedlo iz iste skleda. Tam, kjer je vsega dovolj, se lahko drži prijateljstvo. Zakaj bi se pa sploh v takem slučaju ljudje med sabo kregali? Ako pa v hiši česa primanjkuje, nastane lahko prepir in ako se mora človek leto za leto od hiše do hiše potikati za koščkom kruha, mu je težko gojiti v prsih vzvišeno čustvo ljubezni do bližnjega. Razumljivo je toraj, da se dva berača takoj skregata, ako zadeneta skupej v isti hiši.

Falentov Aleš ni imel za sabo nobene romantične preteklosti in je postal berač po čisto navadnem potu, kakor toliko in toliko drugih. Doli pod Jatno je imel osebenščino in nekaj zemlje, delal

je doma, kadar je bilo kaj dela, drugače je pa hodil na dnuo okrog sosedov. Ko so sekali Jatno, je tja hodil na delo in si je baje prislužil precej denarja. Ta beseda »precej« se pa ne sme vzeti strogo. Zri nas velja za petičnega človeka, kdor ima nekaj stotakov shranjenih v nogovici ali pa pod opeko v dimniku. Tako si je tudi naš Aleš s krvavim delom v gozdu prislužil nekaj denarja. Pozneje je prišel na spet od njega. Kako se je to zgodilo, nisem mogel dognati. Jezil se je na neke Lahe, da so ga spravili ob denar. Obupaval pa vseeno ni, ampak se je udal v svojo osodo. Ker so mu med tem potekla najlepša leta, si seveda ni mogel več prislužiti ničesar. Kako si bo prislužil človek na dnuh v onih časih, ko je kmet plačeval po trideset krajcarjev za cel dan? Vedno pa tudi ni dela. Dober del leta je moral biti vesel, da je služil za hrano. Ako je pa imel kak krajcar, si ga je pa tudi rad privoščil, toda nikoli ne čez mero in nikdar ne tako, da bi nečast delal božjemu daru.

Tako se je postaral naš Aleš, obleko je ponosil, koča mu je pričela razpadati, svojih ljudi ni imel in prišel je na beraško palico. Njegovi mirni in pobožni naravi je najbolj odgovarjal način beračenja, katerega si je izbral za svojo stroko, namreč da je hodil stražit mrliča.

Ljudem pa tudi s tem ni bil posebno nadležen, ampak večkrat jim je bilo celo v resnici vstreženo, ako je prišel.

Umrli je lepe mirne smrti na stelji pri sosedu Receljnu. Nekega dne je prišel s svojim koškom k Možgancu, ki je jako varčen in previden gospodar, ter prosil, da bi ga prenočili. Ko se je vsedel za peč, je pričel nekaj kašljati in omahovati. Prinesli so mu toplega mleka, izpil ga je polovico. Možganka je spoznala, da mu je slabo, ter je pričela javkati. Prišel je njen mož, razumen in pameten gospodar, pogledal berača, ter takoj sprevidel, da bi utegnila priti smrt. Poklical je torej dekle, naložili so Aleša v koš ter ga nesli k sosedu.

»Z Alešom gre h koncu«, rekel je Možganec, »saj je vseeno, kje umrje. Zakaj bi moral toraj ravno pri meni umreti, da bi imel potem še sitnosti? Pri Receljnovih imajo več prostora kot pri nas, pa svežo steljo so ravno včeraj naklestili, dobri ljudje so pa tudi, naj pri njih umrje.«

Pri Receljnovih je ležal Aleš še nekaj ur, poklicali so gospoda, da so ga prevzeli, potem je pa umrl lepo udan v božjo voljo. Samo krava sivka je gledala s svojimi velikimi očmi, ko se je zvižal v smrtnem boju. Ostala živina je bila namreč ravno na paši, ljudje pa pri delu. Saj mora delati kmet od zore do

dite med nas, pridite v »Danico«, »Zar-
jo«, »Dan« in »Slovensko dijaško zve-
zo«.

Za »Danico«:
iur. **Stanko Masič**,
t. č. predsednik,
iur. **Vekoslav Vrtovec**,
t. č. tajnik.

Za »Zarjo«:
iur. **Anton Ogrizek**,
t. č. predsednik,
iur. **Joško Šenk**,
t. č. tajnik.

Za »Dan«:
iur. **Josip Dular**,
t. č. predsednik,
iur. **Anton Rebol**,
t. č. tajnik.

Za »Slov. dijaško zvezo«:
iur. **Fran Jež**,
t. č. predsednik,
iur. **Gvidon Zbaničnik**,
t. č. tajnik.

Italija hoče Tripolis.

Ni še počila ena puška, ni še zagro-
mel zaradi Tripolisa en top, a tripoli-
ško vprašanje je že stalo milijone. Kur-
zi po borzah so strašno padli. Propad-
la je že zaradi Tripolisa egipčanska
banka. Komaj se je poleglo razburje-
nje radi Maroka, ki je tudi stalo mili-
jone, znižava kurze Tripolis. To čutijo
vsi tisti, ki imajo svoj denar naložen
v turških in italijanskih popirjih, teh
je pa tudi v naši državi precej. Kaj da
bodo storili Italijani glede na Tripolis,
ni znano. Najbrže bodo zaradi lepšega
se še obrnili diplomatskim potom na
Turčijo in ji ponudili bogato odškod-
nino za deželo, ki je itak že ločena od
prave Turčije, ker Egipt danes vlada
Anglež. Izključeno pa ni, da Italijani
kratkotermi zasledijo Tripolis z izgo-
vom, da morajo čuvati koristi svojih
podanikov. Italijanske ladje že
plovejo proti Tripolisu, a
tudi Turki odpošiljajo municijo v Tri-
polis, kjer imajo eno pehotno divizijo.
Najbrže bodo Italijani prestregli tur-
ške transportne parnike, to bi pa po-
menjalo začetek vojske. Tripoliško
vprašanje lahko povzroči nepregledne
posledice, vzbudi mohamedanski fa-
natizem, vstaje na Balkanu, konec
Turčije! Italija sama je izrabila za za-
sedanje Tripolisa zelo ugoden čas.
Francozi in Angleži Turčiji privoščijo
sedanje zadrego, ker so se mladoturki
zelo naslanjali na trozvezo in osobito
na Nemčijo. So, ki sodijo, da so Fran-
cozi nalašč nahujskali Italijane, ker bi
bili Francozi sami radi zasedli dežele,
ki leže za Tripolisom, a jim tega Turki
niso dovolili. Ker imajo Francozi zdaj
veliko posla zaradi Maroka, so pa na-
hujskali proti Turkom Italijane. Turki
bodo morali iz Tibesteja poslati voja-
ke proti Italijanom v Tripolis, medtem pa
zasedejo Francozi Tibesti. Za Italijo
samo bo pa pomenjalo tripoliško vpra-
šanje v vsakem oziru zelo trd oreh.
Fanatizirani tripoliški mohamedanci
prirede lahko Italiji taka preseneče-
nja, kakršnih so se navadili pri
Adui. Da Italijani svoje priprave
skrbno prikrivajo, je razumljivo, a
kljub temu Italijani le premalo zakri-
vajo svoje priprave. O tripoliškem za-

pletljaju so došla danes sledeča poro-
čila:

Velevlasti in tripoliško vprašanje.

Dunajski informirani krogi sodijo,
da še niso nehali upati, da se mirno
reši italijansko turški spor. V Carigra-
du se je svetovalo, naj bodo zmerni, v
Rimu so pa razmislili posledice, ki
lahko nastanejo na Balkanu glede na
tripoliški spor. V Berlinu smatrajo
položaj za resen, a še vedno upajo na
mirno rešitev spora. Nemška vlada
sama zavzema stališče, da bo svoje
zvezne dolžnosti nasproti Italiji brez-
obzirno izvajala. Iz Carigrada dohaja
poročilo, da ni govora o intervenciji
Nemčije in Avstro-Ogrske v diploma-
tičnem smislu, a obe zvezni državi po-
izkušata v Rimu pomirjevalno vpliva-
ti. Turčija se ni obrnila ne na Avstrijo
in ne na Nemčijo za intervencijo. Obr-
nila se je namreč na Angleško in Fran-
cosko, ki nista italijanski zaveznici, a
Angleži in Francozi so turško prošnjo
precej ostro odklonili. »Lokalanzeiger«
smatra položaj kot resen, a prijatelj-
sko sporazumljenje ni izključeno.
»Corriere della Sera« poroča iz Londo-
na, da Angleška pozorno zasleduje tri-
poliško vprašanje. Z Dunaja se pa listu
poroča, da Avstro-Ogrska ni nič na-
sprotovala italijanski akciji v Tripoli-
su, marveč zgolj izrazila bojazen, da se
lahko zgrade na Balkanu zapletljaji. Iz
Berolina se poroča, da Nemčija še ni
bila od nobene prizadetih držav na
prošena za posredovanje. Potrjuje se
pa, da stremi Nemčija in druge države
za posredovanje. Iz Pariza se poroča,
da bodo posredovale države za mirno
rešitev spora. Francoska vlada pa ni-
kako ni voljna iniciativno nastopiti,
ker jo veže pogodba, ki jo je sklenil
Delcassé z Italijo. Tudi Angleži se no-
čejo udeležiti intervencije. Angleži
namreč več ne pripoznavajo integritete
turške države, ker je turška vlada
sama omajala temelj tega načela, ko je
odstopila za odškodnino Avstro-Ogr-
ski Bosno in Hercegovino. »Times«
piše, da pozdravljajo pomirjevalno
stremljenje Nemčije in Avstrije, da si
izvira iz egoističnih nagibov. Dementi-
ra se poročilo, da bi bila italijanska
vlada vposlala Turčiji noto.

Položaj Evropecev v Tripolisu.

»Corriere d'Italia« objavlja z Mal-
te poročila tripoliških beguncev. Ev-
ropci so strašno razburjeni. Domačini
so zbrani po mošejah. Uleme hujskajo
proti tujcem in proti judom. Tisti Ev-
ropci, ki niso dobili prostora na lad-
jah, beže v Tunis. Tisti, ki niso mogli
pobegniti, so utrdili svoje hiše proti
napadom domačinov. Položaj Evro-
pecev, osobito Italijanov, je v Tripolisu
obupen.

Razburjenje v Carigradu.

je strašno. Osobito na velikega vezirja
je prebivalstvo ogorčeno. Priredili so
proti njemu velikanske demonstracije,
pri katerih so kričali: Proč s Haki
pašo, izdajalcem! Nekemu italijanske-
mu parniku niso hoteli izročiti popir-
jev, da sme zapustiti Carigrad. Itali-
janski konzul je zaman posredoval. Še-
le na prigovarjanje francoskega kon-
zula so turške oblasti izstavile popirje.
Sodi se, da bo moral Haki paša odsto-
piti. Sledila bo Angležem prijazna vla-
da, ki jo bo vodil Kjamil ali Sajd paša.

mraka, ako se hoče preživeti in nikdo
mu ne da dopusta, pa naj bi si ga še
tako želel.

Nekaj ur pred smrtjo Aleša je prišel
v hlev hlapec Miha pogledat k živini.
Videl je, da gre Alešu slabo, ter mu je
rekel: »Veš kaj, Aleš? Ti ne boš več
dolgo živel, kakor pa vidim, imaš na
sebi še močno platneno srajco. Tebi bo
pač vseeno, kam pride po tvoji smrti ta
srajca, če jo s tabo pokopljejo, ali pa ti
jo kdo vzame. Pokopati bi je bilo škoda,
ker je še dobra. Daj jo meni, bom pa
kakšen očenaš zmolił za tebe. Sedaj si
še gorak in tvoji udje so še gibčni. Daj
jo sleči, ker, ko boš mrzel, bo težje.«

Aleš je pokimal z glavo, ker ni mo-
gel več govoriti in hlapec Miha je než-
no, kolikor so mu njegove robate roke
dopuščale, potegnil srajco raz telesa
umirajočega človeka. Potem je šel z njo
h grabnu, jo opral in očedil ter oblekel.

Skoraj vsak človek ima dandanaš-
nji že svoj penzijo in preskrbljeno sta-
rost. V mladosti se potika gosposki
poba okrog in ne dela nič dobrega. Po-
tem mu preskrbe službo, maže vsak dan
nekaj ur papir, ko se naveliča, dobi pa
penzijo in živi brez dela. Kmet pa de-
laj celo življenje, potem pa umiraj na
stelji ali na slami pri tujih ljudeh. Je
že taka osoda!

Posebna prikazen v družbi naših
»majhnih ljudi« je bil Koroninec. Že
njegovo ime je razodevalo, da je tujec
in je prišel v naš kraj Bog ve odkod. Po
svojem govorjenju je bil Gorenjec, na-
tančneje pa ni nikdo vedel za njegov

rojstni kraj in nikomur ni povedal, kaj
ga je zaneslo k nam. Morda so se skr-
vali kakšni posebni dogodki v njegovi
preteklosti. Morda je pa tudi bila nje-
gova preteklost čisto vsakdanja in na-
vadna, ter ga je samo slučaj osode pri-
peljal k nam.

Koroninec je bil po poklicu drvar in
oglar in, kar naš rod pomni, je delal v
gozdih pri Beli vodi. Kadar je bilo vre-
me ugodno, je drvaril, po zimi je pa de-
lal kope in žgal oglje za Italijane. Tako
se je preživljal s trdim svojim delom
leto za letom, Italijani so pa delali do-
biček od njegovih žuljev. Pil ni in pija-
nega ga ni videl nihče. Najraje je jedel
repo in krompir. Ko je že onemogel
vsled visoke starosti, si je postavil pri
Beli vodi majhno kočjo iz lesnih hlodov,
v kateri je živel do pozne starosti. Umrl
je čez devetdeset let star. Bil je trd, mol-
čeč in ponosen. Tudi, ko ga je v visoki
starosti hudo pritiskala revščina, se ni
nikdar ponižal na stališče navadnih be-
račev, da bi hodil okrog od hiše do hiše
in prosil vbogajme. Kadar je bil v naj-
večji potrebi, je šel samo v katero izmed
dveh gotovih hiš, kjer je bil dobro znan
in domač. Imel je namreč samo dve
hiši, kamor se je zatekal v skrajni po-
trebi. Toda tudi tukaj ni prosil, kakor
drugi berači. Prišel je v hišo, se vsedel
na klop in molčal. Domači so pa že ve-
deli, da ga je prignala potreba, ter so
mu prinesli jesti. Ko se je okrepljal, se
je pa spet vrnil v svoj gozd. Bil je pre-
ponosen, da bi prošil in se zahvaljeval.
(Dajce.)

Italijanski kralj in Giolitti.

Iz Rima se poroča, da sta se itali-
janski kralj in ministrski predsednik
Giolitti le težko odločila za sedanje
usodne korake. Udati sta se pa morala
javnemu mnenju, ki je sodilo, da se
tako ugoden trenutek, kakor je zdaj,
nikdar več ne vrne.

Italijanska mornarica.

Zadnje čase sem ima Italija pri-
pravljeni vedno dve eskadri: solško
divizijo in torpedni inšpektorat z vse-
mi torpedovkami. Italija je tako zakri-
la svojo tripoliško namero. Prva eska-
dra je razdeljena v dve diviziji. Prvi
diviziji pripadajo linijske ladje »Vit-
torio Emanuele«, »Regina Elena«, »Na-
poli« in »Roma«; drugi pa oklopne
križarice »Pisa«, »Amalfi«, »San Mar-
co«, torpedovka »Agordat«, ladja za
pokladanje min »Partenope«, trije tor-
pedni rušilci in servitutne ladje »Vul-
cano«, »Revere«, »Vittorio Emanuele«
in »Pisa«. Drugi eskadri poveljuje pod-
admiral Faravelli, ki je tudi razdelje-
na v dve diviziji. Prvi diviziji pripada-
jo linijske ladje »Benedetto Brin«,
»Amiraglio di St. Bon«, »Emanuele«,
»Filiberto« in »Regina Margherita«. V
drugi diviziji so pa oklopne križarice:
»Giuseppe Garibaldi«, »Varese«, »Fran-
cesco Ferruccio« in »Marcopolo«; nade-
lje torpedna ladja »Coatit«, ladja za
polaganje min »Minerva«, trije čolni
za visoko morje in dve servitutni ladji.
Ladji »Benedetto Brin« in »Giuseppe
Garibaldi« sta zastavni ladji. Solški
diviziji poveljuje koteradmiral Brea.
Sestavljena je iz ladij: »Re Umberto«,
»Sardegna«, »Sicilia« in križarice
»Carlo Alberto«. Torpednemu inšpek-
toratu poveljuje konteradmiral vojvo-
da Abruški, ki je razvil svojo zastavo
na ladji »Vettor Pisani«. Torpedni in-
špektorat poveljuje 29 torpednim ru-
šilcem in 124 torpedovkam, kakor tudi
19 podmorskim čolnom in križarici
»Lombardia«.

Poveljnik italijanskega brodovja.

»Corriere della Sera« poroča, da
je prevzel poveljstvo italijanskega bro-
dovja podadmiral Augusto Aubry, ki
je razvil svojo zastavo na ladji »Vitto-
rio Emanuele«. Aubry se je kot iz aka-
demije odpušteni častnik udeležil za
Italijane ponesrečene bitke pri Visu na
ladji »Carlo Alberto«, potoval kot lad-
jni poročnik na korveti »Garibaldi«
okoli sveta leta 1878 do 1881, fregatni
kapitan je postal 1891.

Turška spomenica.

»Lokalanzeiger« poroča, da turški
krogi ne morejo verovati, da izkrca
Italija vojake v Tripolisu. Sodijo, da se
bodo Italijani le ozirali na samozavest
Turkov in da hočejo doseči le garanti-
rano monopolno stališče v Tripolisu.
Turška vlada hoče v gospodarskem
oziru Italijanom veliko dovoliti, zato je
sklenila zadušiti vse protitalijanske
izgrede. Izpolnitev italijanskih želja bi
dovedla do krvavih zapletjav. Tur-
ška vlada hoče velevlastim vročiti spo-
menico. Poroča se tudi, da namerava
sultan odstopiti.

Novi italijanski poslanik ne pride 6. oktobra v Carigrad.

Carigradska italijanska štacijska
ladja »Galilei« ki je odplula v Pirej po
novega italijanskega poslanika, je do-
bila ukaz, da naj odplove v Tarent.
Skepljajo, da Garroni 6. oktobra ne pri-
de v Carigrad.

Stališče Angleške.

Londonskemu poročevalcu »Corri-
ere della Sera« so izjavili v angleškem
zunanjem uradu, da se smatra rešitev
tripoliškega vprašanja za zadevo, ki
tiče zgolj Italijo in Turčijo. »Reuter-
jev urad« pa poroča, da je Angleška že
dolgo časa poučena po Italiji, da na-
merava zasesti Tripolis.

Turške vojne ladje ob albanskem obrežju.

Turški torpedni rušilci patrolirajo
ob albanskem obrežju. Nekateri med
njimi so že razvili vojno zastavo.

Enajst italijanskih vojnih ladij na visokem morju.

Z Malte poročajo, da je neki par-
nik, ki je vozil iz Tripolisa evropske
begunce, zadel na štiri italijanske voj-
ne ladje. Na Malti sodijo, da bodo Ita-
lijani v Tripolisu kmalu izkrcali voja-
ke. Neka druga ladja je pa videla se-
dem laških vojnih ladij na morju.

Ponesrečene soc. demokratske demonstracije.

Vsi listi najstrože obsojajo sklep
italijanske delavske zveze, da se pro-
glasi 24urna stavka. V Milanu je bila
26. t. m. na Stolnem trgu demonstraci-
ja, a policija je zaprla govornice in ve-
liko demonstrantov. Iz Rima se pa po-
roča, da so se socialistični poslanci in
voditelji soc. demokracije izjavili zo-
per vsak protest in zoper štrajk. Želez-
ničarji so tudi odklonili štrajk.

Propadla banka.

Egiptovska banka je ustavila svo-
ja plačila. Banka je izgubila precej v
američanskih popirjih. Ustanovljena
je bila leta 1856. in ima veliko podru-
žnic na orientu. Glavnice bi morale biti
vplačane 1.500.000 funtov sterlingov, a
dejansko je bilo vplačane zgolj
652.000 funtov. Lani je izkazala rezerve
600.000 funtov sterlingov, dividende je
izplačala 15 odstotkov. Polom je po-
vzročilo, ker je veliko Italijanov radi
Tripolisa dvignilo denar. Trdi se, da
banka nima pokritja za 1.750.000 fun-
tov meničnega dolga. Akcionarji so iz-
gubili vplačano glavnico.

Benetke proti vojni.

V Benetkah je izbruhnila splošna
stavka radi vojne. Avstrijski Lloyd je
odpovedal potovanje parnika v Be-
netke.

GESSMANN OSTOPIL KOT NAČEL- NIK NIŽJEAVSTRIJSKEGA DEŽEL- NOZBORSKEGA KLUBA.

Princ Liechtenstein je naznanil
krščansko-socialnemu strankarskemu
vodstvu, da je odstopil Gessmann kot
načelnik kluba antisemitične zveze. V
petek izvolijo novega klubovega na-
čelnika.

DON MANUELOV ZAUPNIK ARE- TIRAN.

Iz Madrida se poroča, da je areti-
rala v Vigu španska vlada po naročilu
portugalske zaupnika bivšega portu-
galskega kralja Dona Manuela, Por-
tugalca Avaro Chagasa. Špansko mo-
narhistično časopisje je zato zelo raz-
burjeno, a španska vlada izjavlja, da
ne bo trpela protiportugalskih zarot,
ker je priznana portugalska republika.

ALI JE BIL BIVŠI PERZIJSKI ŠAH VJET ALI NE?

Iz Berolina poročajo: Po iz Tehe-
rana došlih poročilih je bil vsled izda-
je pri Gumuštepu vjet po vladnih četah
ekssah in pa Jefrem. Poizvedbe na me-
rodajnih mestih so pa dognale, da o
ekssahu ni nič znanega, Jefrem je pa
s svojimi Bahtiarji že pri Serendu.

Letalec Vidmar (Widmer) padel.

Vidmarju ni bilo usojeno prema-
gati sinji Jadran od Benetk do Trsta
na aeroplanu. Kakor smo poročali, je
bil v ponedeljek prisiljen pristajati ra-
di mraka že v Tržiču. Imel je s seboj
pošto iz Benetk, med njo tudi pozdrav
beneškega župana na tržaškega. V to-
rek zjutraj je nameraval nadaljevati
svoj polet v Trst. Že ob 5. uri 30 minut
zjutraj je bil pri svojem krasnem Blé-
riotovem enokrovniku, ki so ga bili
stražili čez noč vojaki. Cel Tržič je bil
na nogah, da vidi mladega junaka od-
leteti in 80 vojakov je imelo kaj opravi-
titi, da so napravili prostor za odlet.
Ob 6. uri 20 minut se je Vidmer zaletel
ob burnih aplavzih občinstva, dirjal
kakih 60 metrov po zemlji in se dvignil
v zrak. Toda v zadnjem trenutku se je
zarilo kolo stola za par centimetrov
v mehko in blatno zemljo, kar je zado-
stovalo, da je odletel aeroplan z moč-
no nagnjenim nosilnim krovom. Vid-
mar se je trudil zaman, da vzravna le-
talo. V višini 10 m je bilo videti, da
se nagiba zmerom bolj in bolj, naenkrat
se je zavrtel naokrog in padel k tlom
ob vzklikih groze občinstva. Sprednji
del letala se je zaril v zemljo, rep je
gledal navzgor. Vijak se je razdrobil
na tisoč kosov, motor in stojalo so tež-
ko poškodovani. Vsi so mislili, da je
Vidmer težko ranjen. Toda on je sedel
nepoškodovan na svojem sedežu in se
ni ganil; gledal je topo na motor in
solze so mu tekale po licih. Njegov
krasni Blériot, ki je zapustil pred dnevi
tovarno, je bil razbit. Škoda znaša 10
tisoč kron. Vidmerja samega je rešila
le njegova navzočnost duha, ker je ta-
koj pri padcu ugasnil vžigalno svečo
(to je električna priprava, katere služi
za vžiganje bencinovega para v cilin-
drih). Ko bi tega ne bil storil, bi gotovo
zgorel, kakor se je to pripetilo mnogim
padlim aviatikom.

S tem se je končal »raid« Benetke-
Trst. Znano je, da je Vidmer padel pr-
vič 30. julija na prvo nedeljo tržaškega
letalnega tedna. Vzrok je bil takrat ta,
da je prekasno ustavil motor in prista-
jal s preveliko silo.

Književnost.

* Jules Verne: »Kapitan Hat-
teras ali Angleži na Severnem tečaju«.
Cena vezani knjigi 4 K 40 v.

Sirom sveta so znani in skoro v vse
moderne jezike prestavljeni krasni za-
bavno - poučni potopisni romani slav-
nega francoskega pisatelja Jules Verna,
izpod peresa katerega izvira tudi »Ka-
pitan Hatteras«.

Noben pisatelj še ni doslej znal združiti raznih tehničnih iznajdb ter zemljepisnih popisov dežela v tako popolno umetniško-zabavno celoto kot Jules Verne.

Kdor čita njegove romane, ima pravič velik zabavni užitek, drugič se pa mimogrede igraje dokaj nauči.

Navedeno knjigo vsem krogom najtopleje priporočamo. Dobi se v K a t o l. Bukvarni v Ljubljani.

*** Družba sv. Mohorja** je ravnokar pričela z razpošiljanjem svojih knjig: 1. Molitvenik za šolsko mladino. Sestavil msgr. V. Podgorc. — 2. Koledar za leto 1912. Leposlovni del Koledarjev obsega pesmi J. Furlana, Starogorskega, Ljudmile, Fr. Neubaura, Fr. Ločniškarja, Ks. Meška, pravljico Iv. Česnika »Zlata krona«, spine: »Leon Tolstoj«, obraz s slovenskih hribov »Grogov Grog«, »Topničarji med živalmi«, »Kaj je katoliški župnik«, »Stare umetnine«, povest dr. Ivana Preglja: »Rejenka«, humoristični spis Janko Mlakarja: »Trebušnik na dunajski lovski razstavi«, »Avstrijski mornarji v sveti deželi«, spisal dr. M. Ehrlich, »Na ognjenih tleh«, slika iz zadnje rusko-poljske revolucije, spisal dr. Leop. Lenard, životopis: Profesor Josip Apih, spisal dr. Fr. Kotnik, »Radeckijev veteran Martin Kušlan, rešitelj zastave 17. pešpolka«, sestavil prof. Makso Pirnat. Knjigo krasí več slik. — 3. Ksaver Meško: »Mladim srcem«. I. zvezek. Zbirka povesti za slovensko mladino. Ilustroval Saša Santel. Vsebina: Romanje na goro. — Poljančev Cencek. — Zgodba o Martineku, ki je iskal raj na zemlji. — 4. Troje povesti. Spisal Ivan Cankar. Vsebina: Zgodba o dveh mladih ljudeh. — Krčmar Elija. — Zgodba o Šimnu Sirotniku. — 5. Deseti brat. Roman. Spisal Josip Jurčič. Ilustroval Ivan Vavpotič. — 6. Na Jutrovem. Potopisne črtice iz Svete dežele. Spisal Jurij Trunk. — 7. Zgodbe sv. pisma. 17. snopič. Spisal dr. Janez Ev. Krek. Kdor ne želi »Zgodbe sv. pisma«, ali kdor je doplačal 60 vinarjev, prejme v zameno »Troje povesti«. — Red za letošnje razpošiljatev je sledeči: 1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Razni kraji. 4. Tržaško-koprška škofija. 5. Lavantinska škofija. 6. Ljubljanska škofija. 7. Goriška nadškofija. — Za leto 1912 obljubljuje »Družba sv. Mohorja« naslednje knjige: 1. Zgodbe sv. pisma, ki se zaključijo z 18. zvezkom. — 2. Koledar za leto 1913. z imenikom društvenih članov. — 3. Balade in romance. Knjiga bo podobna Slovenskim legendam, katero bo ilustriral g. Anton Koželj, akademski slikar v Ljubljani. — 4. Podobe iz misijonarskih dežel. — 5. Slovenske Vespernice. — 6. Zgodovina slovenskega naroda. II. zvezek. Samo za doplačilo se bodeta izdali še sledeči knjigi: 7. Razne povesti. — 8. Cerkevni molitvenik.

Dnevne novice.

«Narod» se je zopet zlagal. Liberalni listi se te dni nekaj prepirajo zaradi »jugoslovanskega ministra«. Mj se v to reč nič ne vtičamo, ker imamo dovolj resnejših opravkov. Zanimivo pa je, da je bil v tej pravdi »Sl. Narod« zopet vjet na laži. »Edinost« 26. t. m. namreč piše: »Sl. Narod« še vedno ne da mirno spati — V sobotni številki zopet polemizira proti nam ter pravi, da najugodnejši čas, da se uresniči zahteva po jugoslovanskem ministru-rojaku, je bil takrat, ko je ministrski predsednik baron Beck sklical parlament, izvoljen na podlagi splošne in enake volilne pravice. Takrat je imel v svojem programu, da se pokliče v kronski svet tudi zastopnik Jugoslovancov, kot jugoslovanski minister-rojak. Dotični dekret je bil že takorekvo podpisan, staviti bi bilo treba vanj samo še ime — dr. Vicka Ivčevića. Toda stvar je padla v vodo, ker je nasprotoval dr. Šusteršič. Nasproti goričnim trditvam »Slovenskega Naroda« bodi ugotovljeno sledeče: 1. Res je, da je bil Beck pripravljen poklicati v svet kro-ne Jugoslovana. 2. Ni pa res, da je bil v to določen Ivčević in da je to prebil dr. Šusteršič. 3. Res je nasprotno, da je baron Beck stavil združenje Jugoslovancov v skupnem klubu kot pogoja, da se pokliče Jugoslovana v ministrstvo in res je, da je to združenje preprečil ravno dr. Ivčević, ki se ni hotel ukloniti nikaki disciplini. »Slov. Narod« prosimo, naj ne bega po nepotrebnem slovenske javnosti, in naj nas ne izzi-va, da ne bomo prisiljeni priti na dan še z drugimi razkritji! Vsi pametni jugoslovanski listi — »Narodni List«, »Jedinstvo« (že v treh številkah zaporedoma itd.) — dokazujejo potrebo združenja na Dunaju, le »Slov. Narod« opravlja žalostno delo herostratskega. Tako »Edinost« o »Narodu«. Sledi, da je »Narod« bil ali slabo informiran ali pa

da se je zlagal. Slednje je pri »Narodu« veliko bolj verojetno.

— Pri občinskih volitvah v Šmarci dne 25. t. m. je zmagala S. L. S. vseh treh razredih z veliko večino. Čast volivcem, ki se niso dali preslepiti nasprotnikom, ampak so stali trdno za naše kandidate, ki so vsi odločno našega mišljenja. Izid volitev je obenem lepo zadostilo za Borca, ki so ga vlačili po liberalnih časopisih zaradi Kmetijskega društva. Naši možje so mu dali največ glasov kot znak, da uživa popolno zaupanje pri njih. V I. razredu so dobili naši 29 glasov, 15 glasov večine, v II. razredu 42 glasov, večine 18 glasov in v III. razredu 78 glasov, večine 39 glasov.

— Shod v Leskovici. V nedeljo, dne 24. t. m., je priredil v Leskovici poslanec Franc Demšar političen shod, ki je bil prav dobro obiskan. G. poslanec je v poljudnem, nad eno uro trajajočem govoru razložil delovanje S. L. S. v deželni in državni zboru ter se dotaknil vseh sedaj perečih vprašanj. Po govoru se je razvil živahen razgovor med poslancem in volivci o raznih krajevnih potrebah, za katere se bo, kakor je obljubil, tudi zavzel, posebno za deželno zvezo z Goriško preko Robidniškega brda na Kopačnico, za vodovod v vasi Leskovica in za ustanovitev samostojne občine za podoben Leskovica. Skrajna potreba je, da postane Leskovica samostojna občina, ker imamo sedaj do župana, naj je že v Stari ali Novi Oselici, po dve do štiri ure hoda, kar je gotovo za nas prevelika težava, osobito pozimi. — Gospod poslanec nas je spodbujal k ustanovitvi živinorejske zadruge ter pokazal, kako si bomo mogli potem nje izboljšati našo planino na Blegošu in povzdigniti živinorejo. Gosp. poslanec je obljubil, da nas bo še večkrat obiskal, kar z veseljem na znanje vzamemo.

— Odkod draginja? Cena živini je silno padla. Ker je suša uničila drugo košnjo, so živinorejci v strahu pred zimo začeli živino prodajati. Ponekod je cena skoro za polovico padla — goveje meso je pa vedno enako drago. Kdo torej dela draginjo? Še huje je s prašiči. Krme ni in prašiči se v masah prodajajo. A nikjer se ne čuti, da bi vsled tega cena svinjine padla. Kmet z obupom gleda v bodočnost, oni, ki ga izkoriščajo, ga pa še zmerjajo z »agrarnim oderuhom«. Meščan zdihuje nad draginjo, kmet je pa obupan, ker mora sad svojega celoletnega truda pod ceno prodati. Kje so torej oderuhi? Med producentom in konsumentom je pijavka, in proti tej se mora obrniti, kdor hoče draginjo odpraviti!

— Naši živinorejci in draginja. Ljudje še vedno govorijo, da so kmetje krivi visoke mesne cene zato, ker imajo premalo živalij na prodaj. Koliko je takim govoricam verjeti, uvidimo iz sledečega slučaja: V Krappfeldu na Korškem imajo kmetje 200 pitanih volov na prodaj, pa jih ne morejo na noben način prodati. Pretekli teden je bilo v Celovcu 16 posestnikov iz Krške doline, ki so hodili od mesarja do mesarja in svoje blago ponujali, a so bili povsod odklonjeni, ker je bil vsak mesar že za tri tedne naprej z živino založen. Torej dolgi z mesnimi cenami!

— Deželna elektrarna. Danes se je začela vodoprovna obravnava pri c. kr. okrajnem glavarstvu in Radovljici za projektirano deželno elektrarno pri Globokim na Savi. Ta stopinja bo dala 5000 konjskih sil. Ker je internacionalna električna družba iz Berolina svoj projekt umaknila, je edini projektant kranjski deželni odbor.

— Bosensko-dalmatinsko železniško vprašanje. Listi poročajo, da se je novi vojni minister pl. Auffenberg izrekel, da je rešitev bosensko-dalmatinskega želez. vprašanja nujna in da je on izključno za progo Sarajevo—Split kot najboljšo zvezo Dalmacije z njenim zaledjem.

— Non plus ultra. Zaradi »Südmarke« se Nemci še vedno zelo med seboj prepirajo. Glasovi, da je naseljevalna politika »Südmarke« ponesrečena, da celo denarna manipulacija ni popolnoma v redu, da je škoda večja kakor korist itd. nočejo utihniti. Da, celo v vodstvu »Südmarke« niso vsi za to reč vneti. V polemiko glede te stvari je pa zdaj v »Alldeutsches Tagblatt«, glasilo najradikalnejših vsenemcev, na uvodnem mestu posegel celo neki cand. iur. imenom — Sepp Smeritschnigg, ki se zaganja v najvišje nemške glave, češ da dela Südmarke ne umejava. Sepp Smeritschnigg, po domače Jože Smeričnik, na uvodnem mestu ultranemškega čistokrvnega arifnoger-maničnega »Alldeutsches Tagblatt«, to je rekord v tem oziru. To so bojovníki nemške misli na jugu!

— Začetek bogoslovnih študij. V ljubljanskem semenišču so se popra-

vilna dela nekoliko zakasnila. Zato javlja vodstvo tem potom, da se bodo predavanja začela šele 10. oktobra. Oglasiti se je bogoslovcem dan poprej, t. j. ponedeljek, 9. oktobra.

— Iz škofijske kronike. Imenovan je za kn. šk. duhovnega svetnika: č. g. Jurij König, župnik na Vinici; č. g. konzistorialni svetnik dr. Ivan Zore, gimnazijski profesor v zavodu sv. Stanislava, je imenovan za profesorja bogoslovja v Ljubljani in č. g. dr. Franc Kulovec, prefekt, za profesorja verouka na kn. šk. gimnaziji v St. Vidu nad Ljubljano. — Župnija Duplje je podeljena č. g. Petru Bohinju, župniku v Škocjanu pri Dobravi. — Stalni pokoj je dovoljen č. g. Frančišku Zbašniku, župniku v Hinjah. — Resigniral je na župnijo Dobrnič č. g. Franc Kralj, na župnijo Šent Gotard č. g. Anton Hribar in na župnijo Čatež ob Savi č. g. Alojzij Rudolf.

— Zdravje vli. g. dr. Ličana se je, kakor smo že poročali obrnilo na bolje. Vendar bo par tednov moral ostati v postelji ter nekaj mesecev ne bo smel opravljati svojega dela.

— Novo društveno zastavo so v nedeljo blagoslovili v Podmeltcu na Goriškem. K slavnosti je prihitelo od vseh strani vkljub skrajno slabemu vremenu zelo veliko ljudi in oddelek goriških in šentferjanskih Orlov. Slavnostni govor je imel pri blagoslovu p. Bonaventura; blagoslovil pa je zastavo preč. g. mons. Janez Wolf, ki je, sin tolminskih gor, rad prihitel na lepo slavnost. Na veselici je navzoče iskreno pozdravil predsednik Kat. slov. izobraževalnega društva č. g. župnik Kovarčič, nakar so govorili č. g. vikar Abram, p. Bonaventura ter v imenu Orlov dr. Česnik. Lepo sta prepevala pevka z zbora iz Podmeltca in Avč. Po slavnosti se je vršil prijateljski sestanek bratskih društev in Orlov. Pri tej priliki so govorili p. Bonaventura, dr. Česnik in Kremžar. Ko so se Orli zvečer vračali na postajo, jih je ljudstvo kakor podnevi tako tudi zvečer pozdravljalo. Le par smrkolinov je čukalo in psovalo. Naši na to niso reagirali. Toda vkljub temu si bodo dotični pobje, sami tuji, drugič premislili, še zmerjati poštene ljudi; kajti dobili so jih po jeziku od strani, od katere kaj takega niso pričakovali ne oni in tudi ne mi. Veseli smo, da se tudi med možmi nam nasprotnega prepričanja utrjuje zavest, da s tako mladino liberalci nikamor ne pridejo naprej.

— Prešernova koč na Stolu se zavori v nedeljo 1. oktobra.

— Angleška živina na Ogrskem. Na Reko je priplul v soboto parnik »Kosuth Ferenc« s 425 kravami, 15 biki, 120 teleti in 38 prašiči z Angleškega. V 120 vagonih so prepeljali živino v Budimpešto, kjer jo razprodajo. Transport je namenjen »Zadruzi ogrskih kmetov«.

— Vinska trgateg v Istri. Te dni se vrši trgateg v Istri. Cena grozdju je 24 do 36 kron za kvintal (100 kg). Stari ljudje ne pomnijo tako visoke cene. Vzrok toliki ceni je slabo vinsko leto. Grozdja se je spomlad malo pokazalo, k temu so prišle razne bolezni: filoksera, oidium, peronospora. Vsled suše so jagode drobne, dajo malo juhe (soka), a mnogo tropa. Na mnogih krajih je bila toča; v onih krajih sploh ni grozdja. Istrski trgovci so odšli kupovat grozdje v Dalmacijo in na Ogrsko, kjer ga upajo ceneje dobiti.

— Ljudsko šolstvo. Okrajni šolski svet v Krškem je na mesto učiteljice Ane Romih-Schmidinger, ki je vsled bolezni na dopustu, imenoval za suplenta na ljudski šoli v Krškem učitelja Alfonza Završnika. — Okrajni šolski svet v Kamniku je imenoval provizor. učitelja in šolskega vodjo v Colu Dominika Brica za prov. učitelja in šolskega voditelja na dvorazrednici v Vodicah. — Okrajni šolski svet za ljubljansko okolico je imenoval na mesto učiteljice Pavle Wölfling, ki je zaradi bolezni na dopustu, absolvirano kandidate Ljudmilo Bajec za suplentinjo na ljudski šoli v St. Vidu pri Ljubljani. — Okr. šolski svet v Postojni je imenoval abs. učiteljskega kandidata Jožefa Jerasa za prov. učitelja in voditelja na dvorazrednici v Colu. — Okr. šolski svet v Kranju je imenoval na mesto učiteljice Julije Jaklič, ki se ji je dovolil dopust za l. 1911/1912 v svrhu vodstva deželnih gospodinjstkih tečajev, bivšega prov. učitelja Hermana Kmeta kot suplenta na enorazrednici v Besnici, dalje na mesto učitelja Ivana Stupica, ki je na dopustu zaradi bolezni, abs. učiteljskega kandidata Edvarda Vidica za suplenta na enorazrednici v Dražgošah ter na štirirazredni deški šoli v Kranju za suplentinjo Marijo Črne na mesto učitelja Alojzija Novaka, ki je v študijske svrhe na dopustu. — Deželni šolski svet je pripustil abs. učiteljsko kandidatino Alojzijo Verbič k brezplačni

šolski praksi na ljudski šoli v Zgor-njem Logatcu.

— Ponesrečena torpedovka. Torpedovka št. 15 je pri Lošinju zapeljala na skalo. Močan jug ovira rešilna dela.

— Samoumori nesrečnice. V ponedeljek ob 4. uri popoldne je prišla 24 do 25 let stara belo oblečena mlada ženska v prvo nadstropje ljudske šole v ulici Giotto v Trstu in spila v samoumornilnem namenu phenilovo kislino. Prihiti so šolski ravnatelj in nekaj učiteljev ter jo spravili v bolnišnico, kjer je ob 6. uri umrla. Ni imela na sebi nič, kar bi služilo identifikaciji njene osebe. Iz pisma, ki ga je imela pri sebi, je sledilo, da je bila prišla iz Kopra, da spominja moža, ki jo je zape-ljal, na njegovo dolžnost. Na nekem listu je bila zapisala: »Če me zopet zavrne, imam strup, da končam to grdo življenje.« Pozneje se je dognalo, da je nesrečnica 24letna Lucija Dobrila iz Kopra.

— Na državni vzorni kmetiji v Pazinu ima se oddati mesto tehniškega asistenta.

— Draginjske demonstracije v Trstu. Iz Trsta poročajo 27. t. m.: Včeraj ob 8. uri zvečer se je vršil v gledališču »Politeama Rossetti« protestni shod proti draginji, ki ga je sklicalo tržaško društvo zasebnih uradnikov. Udeležilo se ga je nad 3000 oseb, med njimi tudi mnogo delavcev. Po shodu, ko so zapustili gledališče, so korakali po mestu, na čelu jim 2000 socialnih demokratov. Na Goldonijevem trgu pa je policija razkropila demonstrante. Aretovanih je bilo več oseb.

— Poročil se je danes v Bohinju g. Franc Zorman z gospo Pavlo Medič, roj Finžgar. Poročil ju je g. kanonik Sušnik. Bilo srečno! — G. Josip Savelli, voditelj c. in kr. voj. poštnega urada v Čelebiću v Bosni, se je poročil dne 24. t. m. z gđc. Anko Zabovnik. Bilo srečno!

— Odlikovanje. Okrajna glavarja Geza Murad v Poreču in Schmidta pl. Zabierow v Voloski sta odlikovana z viteškim križem reda Franca Jožefa.

— Umrl je v Gorici vpokojeni stotnik Ivan Mansutti.

— Šahovske tekme. 25. t. m. se je končal v Karlovih varih drugi mednarodni šahovski turnir. Od 18 nagrad je dobil prvo v znesku 3000 K Rihard Teichmann; 7. nagrado v znesku 600 K je dobil naš rojak dr. Milan Vidmar.

— Za par grozdov izgubil življenje. Iz Divuše poročajo: 15. t. m. okoli 10. ure ponoči je došlo v vinograd Matije Stipića st. v Koribrodu več kmetov, da prično s trgatvijo, oziroma da pokra-dejo grozdje. V objestnosti pa so pričeli butati v kolibo, v kateri je spal Stipić s svojim sinom Gjuro. Mladi Gjuro pa je pograbil s stene puško ter ustrelil v noč. Pri tem pa je smrtno zadel kmeta Dragana Glušca, nakar so ostali zbežali. Vsa zdravniška pomoč je bila brezuspešna; drugega dne je Glušac umrl. Zapustil je mater, ženo in otroke.

— Imenovanje. Poštni praktikant, absolvirani pravnik Walter Maver je imenovan za konceptnega praktikanta.

— Kolera v Dragi pri Sušaku se je zelo razširila, to pa zgolj vsled neprevidnosti pri prvem slučaju. Začetkom je obohel in umrl Juraj Dobrila, a mrtvaški ogleda — mestni redar — je konstatairal smrt vsled »madrona« in mrtvec je ležal neovirano dva dneva in dve noči v hiši in ljudje so ga hodili kropiti. Komaj pa je bil pokopan, je obolela njegova hči na sumljivih znakih in njo so prenesli v izolirno bolnico na Trsat. Še tisti dan je zbolel nadalje Bonetič, ki je obe noči čul pri mrtvem Dobrili; prenešen na Trsat, je v par dneh umrl. Pri prenašanju je pomagal Simon Gržalja, ki je takoj obohel in umrl. Od nosilcev pri pogrebu Dobrile je na kolero obohel in umrl Božo Senjan. Sedaj so sicer ukrenjene vse varnostne odredbe v Dragi, toda, kakor pišejo časopisi, se jih niti oblastveni uslužbenci ne drže.

— Slovenka umrla v Ameriki. V Chicagi, Ill., je umrla dne 24. avgusta po dolgi mučni bolezni rojakinja Marija Bradaska v starosti 37 let. Pokojnica je bila doma iz Tomišlja pri Igu, okraj Ljubljana.

400.000 kron je izginilo, poslanih iz Florence v Trst. Italijanski »Credit« v Florenci je poslal v Trst anglo-avstrijski banki v posebni blagajni znesek 400.000 K. Ko so odprli pošiljatev, so našli v blagajni železo. Pečati so bili nedotaknjeni, kar kaže, da se je morala tatvina zgoditi v Italiji. Seveda pridno iščejo storilca.

— Zveza slovanskih kmečkih zadrug. Z Dunaja se poroča: Dne 23. t. m. so se končala posvetovanja »Splošne zveze avstrijskih kmečkih zadrug«, ki so trajala celi teden. Posvetovanj so se udeležili zastopniki vseh avstrijskih kmečkih zadrug. Po končanih razprava-h so imeli posebno posvetovanje delegatov slovanskih kmečkih zadrug z za-

stopniki uradništva. Sklenili so, da se ustanovi »Zveza slovanskih kmečkih zadrug«. Nova zveza ima namen zagotoviti skupen nastop slovanskih kmečkih zadrug v vseh kmečkih vprašanjih. Predela izdelka zadrugi načelnik Zika v Opavi. Ustanovno zborovanje bo decembra. Nova zveza ni naperjena proti »Splošni zvezi«, namreč hoče nasprotno skupno kooperacijo obeh zvez v vseh kmečkih zadevah. V kratkem se ustanovi tudi »Zveza uradnikov slovanskih kmečkih zadrug«.

— **Druga žrtev radi požarov v Ribniku pri Karlovcu.** Sosedje ribniških kmetov, ki so po nedolžnem na tako strahovit način umorili Čeha Sohaneka, so sedaj ubili drugega človeka. Hlapec lipniškega župnika, Franjo Šokšič, se je namreč te dni nekaj sprl s kmeti in jim končno rekel, da jim bo hiše zažgal. To je ljudi tako razburilo, da ga je eden izmed njih, Miko Kuzmič, na mestu ubil. Ubijalca so že zaprli.

— **Ceno mleka** nameravajo v Zagrebu prekupci podražiti od 24 na 28 v liter. S 1. oktobrom nameravajo tudi na Dunaju veliki trgovci z mlekom podražiti ceno mleku.

Ljubljanske novice.

Ij **Ljudski oder** igra to nedeljo, dne 1. oktobra t. l., ob pol 8. uri v »Ljudskem domu« narodno ljudsko igro »Pred porotniki«. To krasno igro, ki je pisana s plemenito tendenco in ki ima poleg resnih in tragičnih scen tudi nebroj prizorov, kjer se bo občinstvo lahko doobra nasmejal, je po slovenske razmere priredil naš priljubljeni pisatelj F. S. Pinžgar. V prvem dejanju je pozorišče gost, zaraščen gozd s pogledom na logarsko koč; v drugem sodnijska ječa; v tretjem križišče cest pred Cestnikovo bajto; v četrtem pa sodna dvorana in obravnava, kjer se zagovarja Tone Cestnik pred porotniki in sodniki. »Ljudski oder« se ni strašil stroškov, da je težko scenerijo res lepo opremil in je tudi sicer storil vse, da igra kar najlepše uspe. **Vstopnice** prodaja od danes naprej v predprodaji **Katoliška bukvarna** od 8. ure zjutraj do pol 8. zvečer. Ker je pričakovati velikega navala, stori prav vsakdo, kdor si zagotavlja lep in dober prostor v predprodaji, kjer si lahko izbere po natančnem načrtu in narisu dvorane poljuben prostor.

Ij **Zveza Orlov** ima v četrtek točno ob 7. uri sejo. Dnevni red velevažen, zato se želi polnoštevilne udeležbe. Na zdar!

Ij **Shod krščanskega tobačnega delavstva** bo v petek, dne 29. t. m., ob en četrtn na 7. uro zvečer v »Ljudskem domu«. Delavci in delavke, udeležite se množično!

Ij **Konkurz socialnodemokratske mizarke zadruga.** Socialnodemokratska zadruga, ki je prišla te dni v konkurz, ker ne more zadostiti svojim obveznostim, je prišla na kant zaradi del, ki jih je prevzela za obrtno šolo. Že tedaj, ko so se dela proti vsem pravilom oddala tej zadrugi, smo mi odločno protestirali proti Hribarjevemu postopanju. Vsa stvar je imela politično ozadje. Takrat so liberalci potrebovali socialnodemokratskih glasov, in zato je tedanji župan Hribar prezrl ljubljanske obrtnike in oddal mizarška dela socialnim demokratom. Na protest ljubljanskih obrtnikov in na naše ugovore smo čuli tedaj samo sirovo zabavljanje. Pa nesrečna roka Hribarjeva je tudi tu povzročila katastrofo. Socialni demokratje za tako veliko delo niso bili pripravljeni. Niso imeli ne kapitala ne strojev, ne strokovnega vodstva. Nabaviti so si morali šele stroje in za material iskati kredita. Ni se čuditi, da so dobili kredit pri — Kreditni banki, ki se ponša s Hribarjevim načelstvom. Pa zabredli so v globoke dolge tudi pri dobaviteljih, kar jim je izpodneslo tla. Kako so izvršena dela za obrtno šolo — to sam Bog ve — kolavdacije še ni bilo nobene. A zadruga je že v konkurzu kot žalosten spomenik liberalno-socialnodemokratske zveze. Kdo bo pokrtil deficit, ne ve živ krst. Nesrečni mizarji, ki so postali žrtev socialnodemokratske politike, sedaj obkrojujejo svojo zvezo s Hribarjem. Pa to je slednjič bolj privatna zadeva. Javnost se mora pa vprašati: Kako je z mizarškimi deli za c. kr. obrtno šolo? Kdor je kriv, naj se brezobzirno prime!

Ij **Shod liberalcev radi državne obrtne šole**, ki bi se imel vršiti danes, se je »radi nastalih ovir« preložil na poznejši čas. Verjamemo. Odkritja o delu liberalcev pri tako važni stvari se vsak dan množe. Najbolj zabitim liberalcem že gre v glavo, kako nerodno so liberalni prvaki pri tej stvari postopali.

Ij **Umrli** je danes dopoldne g. Fran Kukovič, mestni civilni policijski

stražnik v 37. letu svoje dobe. Zapuščala žalujejo soprogo. Bolehal je sedem let. Pogreb bo iz deželne bolnice v petek ob 4. uri popoldne. N. v m. p.!

Ij **Glavna posojilnica.** Dne 29. t. m., ob 10. uri dopoldne prodajala se bodo na javni dražbi pri c. kr. sodnji v Ljubljani (soba št. 16) posestva Karola Megliča v Spodnji Šiški in na Glincah, dne 30. t. m., ob 10. uri dopoldne pa pri c. kr. sodnji v Radovljici posestvo v Mostah pri Žirovnici.

Ij **Usposobljenostne preizkušnje za ljudske in za meščanske šole** v terminu meseca novembra se prične pri c. kr. izpraševalni komisiji v Ljubljani v petek, dne 3. novembra, ob 8. uri na učiteljsku v Ljubljani. Pravilno opremljene prošnje za pripust k usposobljenostni preizkušnji je po predpisnem službenem potu pravočasno vložiti tako, da bodo do 28. oktobra v rokah izpraševalne komisije.

Ij **Davčna administracija** in postopanje njenih uradnikov Spindlerja in Kittaga se pač ne da na noben način opravičiti. Res se je sicer urinil zadnjičkrat v naše dotično poročilo tiskarski škrat, da smo poročali, da se je dr. Furlan pritožil na upravno sodišče proti dohodnini, mesto da bi bili poročali, da se je pritožil proti pridobnini. Po natančnih informacijah smo namreč zvedeli, da je pridobninska komisija prve instance cenila dr. Furlanove pisarniške dohodke na letnih 60.000 K. Da je pa zamogla pridobninska komisija priti do te gorostasne cenvitve, pripravil je ves material isti g. Spindler, komisar pri davčni administraciji v Ljubljani, ki se je že sam hvalisal, da ima vsled »zaslug« na polju davčnega izžemanja že hofratski naslov v žepu. In kako fino je to g. Spindler napravil, bomo tudi še poročali, če bo potreba, ker imamo detaljne informacije. To, kar je bilo po g. Spindlerjevem nasvetu in njegovih pripravah v prvi instanci ugotovljeno, obveljalo je tudi v drugi instanci, ker se je ista zanašala, da morajo biti prvoinstančne poizvedbe in ugotovitve pač resnične, ker temelje na pripravah g. Spindlerja. In ker ni bilo niti v drugi instanci pomoči, bilo je treba poklicati upravno sodišče na pomoč. Iz tega pa sledi, da je naš dotični članek z dne 18. t. m. v bistvu vseskozi resničen. Sicer pa ve itak cela Ljubljana, da tako krutega in krivičnega obdavčenja še ni bilo v Ljubljani nikdar, dokler nista dobila uradnika Spindler in Kittag davčnega vijaka v roke, in skrajni čas je, da davčna oblast ta nedostatek sama odpravi, ker bo sicer treba nastopiti druge zakonite a skrajne korake.

Ij **Predrzna sleparica pod ključem.** Predrzna sleparica, o kateri smo zadnjič poročali, da je na zvit način osleparila prodajalko v trafiki na Bregu, je že pod ključem. Piše se Ana Kranjc, stanovala je v Krakovem št. 10, doma pa je z Jesenic. Posebno rada je hodila okoli postarnih ženic, katerim je pravila, da je ta ali oni duhovnik njen sorodnik in da nujno potrebuje denarja. Marsikatera zaupljiva ženica je postala žrtev sleparice. Izmišljala si je tudi imena duhovnikov. Tako je v nekem slučaju pravila, da je njen brat župnik pri Kranju Alojzij Muškatelec. Ko se ji je reklo, da takega župnika sploh ni, je sleparica ogorčeno vzkliknila: »Žalostno, da škofija ne ve za svoje ljudi!« Računajoč na priljubljenost g. dr. Jeršeta je posebno rada sleparila z dr. Jeršetovim imenom ter se lagala, »da je dr. Jerše njen bratranec« in »da je dr. Jeršetu zmanjkalo denarja«. Nekatero ženico so upravljevali konkurz, da bi »dr. Jeršetu pomagale iz zadrege«. Neka ženica se je le na ta način rešila sleparice, da ji je rekla, da bo dr. Jeršetu sama nesla 50 kron, in ko je potem to res storila, je čula, da je z dr. Jeršetovim imenom jo hotela sleparica oslepariti. Hujše se je zgodilo neki drugi ženici, ki je tako požrtvovalno »hitela na pomoč dr. Jeršetu«, da je sleparici izročila hranilno knjižico za 1000 K z naročilom, »naj za dr. Jeršeta dvigne, kar rabí«. Ko je dobrosrčna ženica zaman čakala na vrnitev hranilnične knjižice, šla je vprašat v hranilnico, kjer je izvedela, da je sleparica vzdignila celo svoto in izginila. Tudi »za škofa« je nabirala denar in v nekem slučaju hotela izvabiti »za škofa« 800 K. Sedaj se je posrečilo dobiti nevarno to podjetno »nabiralko«. Zaprli so tudi neko žensko, ki je sleparici pomagala s svetom in dejanjem. Kakor čujemo, je sleparica oškodovala tudi Slobodnikovo gostilno na Bregu in več drugih strank. Aretirana Kranjčeva je še mlada, 25letna ženska, krepkega zdravja, kakor je videti jako premetena in tudi lahko nevarna.

Ij **Iz vlaka skočil.** Danes zjutraj je med postajama Škofelja in Lavarča skočil nek neznan človek iz neznanega vzroka iz voza, pri čemur se pa ni nič

poškodoval. O tem je bilo takoj obveščeno orožništvo in policija.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA S. L. S.

Sodražica, 27. septembra. Tu je pri občinskih volitvah v vseh razredih sijajno zmagala S. L. S.

ITALIJA GRE V TRIPOLIS.

Rim, 27. septembra. Včeraj zjutraj so se prijavi vsi k orožjem poklicani rezervisti letnika 1888.

Rim, 27. septembra. Vsi brzojavni in telefonski uradi so dobili povelje, da strogo cenzurirajo vse depeše vojaškega značaja, namenjene listom ali posrednim osebam. Zato so listi brez važnejših vesti v tem oziru.

Carigrad, 27. septembra. Panika, ki je tu zaradi vesti, da so se Lahji v Tripolisu že izkricali, nastala, je nekoliko ponehala. Vendar kurzi na borzi v Galati še vedno padajo.

Carigrad, 27. septembra. V palači velikega vezirja se je vršil včeraj ministrijski svet. Oficielni komuniké o tem se glasi: Tripoliška afeta se bo rešila na način, da se ne bo kršil ugled Turčije. Vlada je pripravljena zadovoljiti vsem željam Italije, v kolikor se tičejo ekonomskih koncesij v Tripolisu in je izdala stroge ukaze, da se vsakršen ekscres proti laškim podanikom prepreči. Če italijanski listi poročajo, da se je v Tripolisu na javnih cestah Italijanom grozilo, bo vlada lahko dokazala, da se gre za posamezne slučaje, povzročene po razgrajajočih osebah, od katerih jih je nekaj že aretiranih.

Carigrad, 27. septembra. Včeraj so se tu vršile velike demonstracije proti velikemu vezirju. Množica je kričala: Doli s Hakki-pašo, ki je prodal našo deželo! Dve diviziji redifov in dva polka tukajšnje garnizije so dobili povelje, da se za odhod pripravijo.

London, 27. septembra. Po semkaj došlih vesteh se ladji »Pisa« in »Amalfi« že nahajati v tripoliških vodah.

Carigrad, 27. septembra. Na Visoki Porti so mnenja, da Italija ne bo izkracala vojakov, ampak se omejila na demonstracijo brodogaja. Turčija je pripravljena laškim zahtevam kolikormogoče ugoditi. Turška vlada bo svoje tozadevno stališče velevlastem pojasnila v posebni spomenici.

Dunaj, 27. septembra. Včeraj zvečer so bile na dunajski borzi razširjene vesti, da je na nasvet velevalosti Turčija prepustila Italiji Tripolis za 99 let.

Rim, 27. septembra. Akcija socialističnih demokratov za splošen štrajk se je popolnoma ponesrečila. V Rimu štrajkajo edino tiskarji in peki; vsi drugi delajo. Javni shod, napovedan v botaničnem vrtu, je vlada sploh prepovedala, vršil se je zato sestanek v Ljudskem domu, katerega se je udeležilo 200—300 oseb. Na trgu Venezia so nekaj hujšakačev, ki so skušali tramvajске uslužbenke za štrajk pregovoriti, zaprli. Tramvajski uslužbenki so sicer podtajnika delavske zbornice, ki jim je naznanil sklep, naj se štrajka, izžvižgali. Socialna demokracija je sploh po celi Italiji napravila popolen fiasko. V Milanu so se pristasi štrajka in nasprotniki štrajka pri elektroželezniških delavnicah med seboj stekli, dokler niso vojaši napravili nadrž in je policija 219 brezposelnih individuov zaradi »hujškanja k sovražnosti stanu proti stanu«, zaradi upora in nedovoljenega orožja zaprla. Železničarska organizacija je izdala razglas, naj železničarji poziva centralne organizacije k štrajku z ozirom na resnost položaja ne vpoštevajo.

Rim, 27. septembra. »Tribuna« poroča, da je laška kolonija v Tripolisu na polovico reducirana, ker je vsak, kdor je le mogel, te dni odplul s parniki v Italijo. Ker je beirami, so vse trgovine zaprte; Lahji se boje zaključka beiramskih praznikov, ramadana, na katerem bi si znal mohamedanski fanatizem poiskati duška v pokolju. Novoimenovana laška konzula cav. Bolognese in cav. Piacentini sta, predno sta odšla na svoji mesti v Bengasi in Derno v čirenajški puščavi, dolgo konferirala s tripoliškim generalnim konzulom cav. Galli. Laška kolonija je baje v hudem strahu.

Dunaj, 27. septembra. Kakšno stališče zavzema Avstrija v tripoliškem vprašanju oficijelno še zdaj ni znano. Bila je pač, kakor tudi druge države, od Turčije naprošena za posredovanje, kaj pa je odgovorila, ni znano, kakor se tudi ne ve, v kakšnem smislu vpliva v Rimu. Sodi se pa, da se Avstrija prizadeva za mirno rešitev, da ne bi kak vojaški konflikt imel kvarne posledice za status quo na Balkanu in za konsolidacijo notranjih političnih razmer v Turčiji. Zato priporoča Avstrija Italiji zmernost.

Berolin, 27. septembra. Nemčija je na prošnjo Visoke Porte prevzela na-

logo posredovati med Italijo in Turčijo in je že poslala svojemu poslaniku v Carigradu, baronu Marschallu, tozadevne potrebne instrukcije. Kabineti v Londonu, Parizu in Peterburgu so turško prošnjo za posredovanje uljudno, a jasno odbili. Nemčija pa, kateri je na eni strani veliko na trozvezi, na drugi pa ima v Turčiji velike gospodarske interese, ni mogla storiti drugače, da turško prošnjo za posredovanje usliši. Sicer pa piše »Lokal-Anzeiger«, da je bila Turčija že pred nekaj meseci opozorjena, da bi utegnula Italija sedanji mednarodni položaj porabiti za aneksijo Tripolisa, a se turška vlada za to ni dosti zmenila.

Rim, 27. septembra. Tu se potrjuje, da je današnji dan namenjen za izkrcaje laških čet v Tripolisu. I. divizija sredomorskega brodogaja je že v Tripoliške vode dospela, II. divizija pa križari v egejskem morju, da prepreči, da bi turške ladje prinesle Tripolisu kakšno pomoč. Neka vest pravi, da so v Sirakuzu vkrcali 8 bataljonov moštva za Tripolis.

Carigrad, 27. septembra. Veliki vezir je sklenil, da v slučaju, da se izkrcaje laškega moštva v Tripolisu izvrši, skliče takoj parlament in poda demisijsko. Sicer pa so pogajanja že v teku in se sodi, da bo Turčija odnehala. Do čim se od ene strani trdi, da je Nemčija posredovanje že sprejela, se more dozdaj za gotovo trditi le, da se je sultan včeraj posvetoval z nemškim poslanikom Marschallom in ga prosil za posredovanje Nemčije. Posredovanje se vsekakor začne precej, če mogoče, še predno se Lahji v Tripolisu izkrcajo.

NOVE TEŽAVE V ČEŠKO-NEMŠKEM VPRAŠANJU.

Praga, 27. septembra. Češki poslanci so izjavili, da se mora vprašanje glede draginje in nujne pomoči kmetijstvu na dnevni red deželnega zbora postaviti. Nemški poslanci so odgovorili, da tega ne morejo akceptirati. Vsled tega se je morala seja prekiniti in se skliče ob 1. popoldne.

ALBANSKI SE ZOPET GIBLJEJO.

Skoplje, 27. septembra. V Prištini so Albanci predvčerajšnjim ob belem dnevu ubili šefa policije in dva orožnika. Orožniki so streljali in 10 oseb, med njimi ženske in otroke, ustrelili. Bazarji so se zaprli. Med Albanci je veliko razburjenje. Iz Mitrovice so poslali v Prištino 1 bataljon vojakov.

KOLERA PRI REKI.

Reka, 27. septembra. V izolacijski bolnici na Trsatu umrla Lujiza Horvat, ki je bila iz Drage tja odpeljana 15. t. m. Sicer ni nobenega novega slučaja kolere na Reki. Včeraj so pričeli z razkuževanjem hiš v Dragi.

KOLERA.

Solun, 27. septembra. Kolera se širi. Včeraj je obolelo 16 oseb na azijski koleri.

SAMOUMOR V VOLOSKI.

Voloska, 27. septembra. Tu se je ustrelil 33 let stari učitelj poljedelstva Adolf Petrič iz Osjeka.

Rogaški

Tempel	vrelec. Odetotidna namizna plošča s obilno oglikovo kislino. Pospešuje prebavo in izmenje snovi.
Styria	Zelo koncentriran medicinski vrelec, prirodljiv pri kroničnem žolodčnem kataru, zaprtju, Brightovih ledvicah, vranilniški oteklinah, jetrni trdnini, slatiči, snovnoismenitih boleznih, kataris dihalnih organov.
Donati	Zdravilno vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem drevesnem kataru, obstopaciji, žolčnih kamnih, točljadi trganju, sladkovni bolezni

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijo-glauberske soli.

V vsaki hiši lahko izostanejo velike neprijetnosti pralnega dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma izloči vso nesnago. Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponaredbu dognati. Ako kupite izdelek trdke, katere Vam za pristnost jamči, tedaj bodete gotovo prejeli zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

Razpis „CERES“-nagrada

KRON 30.000—

Da tudi tam vpeljemo jedilno mast „CERES“, kjer se ista vsled stare navade in neutemeljenih predsodkov še ne uporablja, obrnemo se s prošnjo na vse one, ki so iz prepričanja in praktičnih izkušenj naši stalni odjemalci, da nam blagovole odgovorijo na sledeča vprašanja:

1. Kaj je povzročilo, da ste pričeli uporabljati jedilno mast »CERES«? 2. Katere vrline poseduje ta mast napram drugim jedilnim mastem? 3. Vsled kakih koristi Vam je ta mast nenadomestljiva? 4. S čim prepričate Vaše znance o teh koristih?

Za dobre odgovore na ta vprašanja razpišemo sledeča darila, katera se bodo izdruževala:

1 darilo od K 1000 = K 1000	20 daril po K 100 = K 2000
10 daril po K 200 = K 2000	1000 daril po K 20 = K 20000
Skupaj K 3000	K 22000

Za pošiljatelje takih odgovorov, ki se po obliki in vsebini posebno odlikujejo, razpišemo sledeče nagrade, ki se bodo razdelile:

1 nagrada od K 1000 = K 1000	5 nagrad po K 200 = K 1000
2 nagradi po K 500 = K 1000	20 nagrad po K 100 = K 2000
K 2000	K 3000

Posebno razsodišče, kojega sestavo bomo svoječasno v časopisju objavili, bo odločilo, kateri odgovori da se prepuste k izžrebanju **K 30.000—** daril v skupnem znesku K 25.000 in med katere pošiljatelje, da se bo razdelilo gornjih 28 nagrad v znesku od K 5000.

Tega razpisa se lahko udeležijo vsi tisti, ki vpošljejo dobre odgovore na gornja 4 vprašanja najdalje do 15. listopada 1911 in se s tem izkažejo, da uporabljajo našo jedilno mast »Ceres«, da priložijo najmanj 5 ovitkov (od zavojev po 1/2 kg ali od kock po 1/2 kg). Za vsakih nadaljnjih 5 ovitkov dobi pošiljatelj dobrih odgovorov po eno nadaljno številko srečke, tako da ima pri žrebanju dvojni, oziroma večkratni up na dobiček.

Žrebanje se vrši dne 20. grudnia 1911 ob 10. uri popoldne v po § 88 notarskega reda zahtevani navzočnosti c. kr. notarja dr. viteza pl. H. Kopetza, v njegovi pisarni v Ustju ob Labi. Dobitki se bodo izplačali dobiteljem takoj v gotovini brez odbitka. Imenik vseh dobiteljev se bo tiskal in se na zahtevo določuje.

JURIJ SCHICHT d. d., „Tekma za nagrade“, Ustje ob Labi (Russig), Češko.

ŠEHI RAZBURJENI.

Češka javnost je vsled zatvoritve treh Komenskijskih šol na Dunaju skrajno razburjena. Radikalni poslanci zahtevajo, da se zadeva spravi na razgovor v češkem deželnem zboru, kar bi imelo z ozirom na pravno akcijo jako dalekosežne posledice. Več čeških poslancev je interveniralo pri nižjeavstrijskem cesarskem namestniku, ki jim je pa odgovoril, da o zatvoritvi šol nima še nobenega uradnega obvestila.

Štajerske novice.

Š Mariborsko porotno sodišče. V torek dne 26. septembra sta stala pred porotniki Jožef in Franc Topolovec. Prvi obtožen hude telesne poškodbe, drugi krivega pričevanja. Jožef Topolovec je bil obsojen na 6 mesecev, Franc pa na 2 meseca težke ječe.

Š Smrtna obsodba. Porotno sodišče v Gradcu je 25. t. m. obsodilo na smrt 28letnega veleposestnika sina Janeza Hödla. Letos v juliju je namreč Hödl 22letno deklo Terezijo Grosschädl, s katero je imel ljubavno razmerje in ki je bila v blagoslovljenem stanju, zvalil v nek gozd ter jo tamkaj ubil, ko ni hotela sprejeti od njega odkupnine. Nato ji je še uropal 2 kroni ter šel v gostilno kegljat. Truplo umorjenke je v nekem grmu izsledil nek lovski pes.

Š Lokalna železnica Rogatec—Novo mesto? Železniško ministrstvo je izdalo županu A. Faleschiniju v Brežicah, podžupanu Ivanu Znidariču ter odvetniku dr. Ivanu Janeschu vnovič za eno leto dovoljenje za priprave tehničnih predelov za normalnotirno lokalno železnico iz Rogatca preko Brežic v Novo mesto.

Mnenje g. dr. Charles W. M. Castle, sekundarnega zdravnika ljudske bolnišnice

Kingston (Jamajka).

Gospod J. Serravallo,

Trst.

Veseli me, da Vam naznanim prejem Vašega Serravallovega Kina vina z železom, ki ste mi ga blagohotno poslali. Pripisal sem to vino v slučajih malokrvnosti povzročene vsled malarične mrzlice in prebolelim po drugih mrzlicah in veseli me, da Vam morem poročati, da so bili uspehi tega vina znatni; je jako prijetnega okusa in bi moralo zasedati prvo mesto med drugimi vini z železom.

Kingston, 7. junija 1909.

Dr. Charles W. M. Castle.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je Vsemogočnemu dopadlo poklicati k Sebi v boljše življenje nepozabnega soproga, ozir. očeta, starega očeta, brata, strica, svaka, gospoda

Andreja Trškana

gostilničarja in posestnika

danes zjutraj ob četrt na 6. uro, previdenega s sv. zakramenti za umirajoče v 66. letu starosti.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v četrtek 28. septembra ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti Cegnarjeva ulica 3 na pokopališče k sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra, Ljubljana, 27. septembra 1911.

Žalujoči ostali.

2899 Prvi slovenski pogrebni zavod J. Turk.

Ustanovljen 1. 1906. Ustanovljen 1. 1906.

Christofov trgovski tečaj

Ljubljana, Sodna ulica 2

otvori paralelko

ker je sedaj vpisanih že nad 60 gojenk.

Vpisovanje vsak dan od 12. do 3. ure pop.

Strokovni učitelji-profesorji. Pohvalna pisma na razpolago. Jezikovni, stenografski in srojevisni kurzi.

Začetek šolskega leta dne 2. oktobra 1911 ob 8. uri zjutraj.

TRZNE CENE

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 27. septembra.

Pšenica za oktober 1911	11.78
Pšenica za april 1912	12.06
Rž za oktober 1911	10.07
Oves za oktober 1911	9.37
Koruza za maj 1912	8.38

Efektiv zdržno.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah v mm
26	9. zveč.	741.0	14.0	sl. jzvh.	oblačno	
27	7. zjutr.	41.5	12.2	sl. jzvh.	pol. obl.	0.0
	2. pop.	40.9	20.4	sl. jzvh.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temp. 14.3° norm. 13.4°

Učenec=

kateri bi imel vso oskrbo pri stariših, se sprejme v špecerijski trgovini I. Krivic, Dunajska cesta šte. 4. 2895

Kam pa prijatelj?

V Vižmarje št. 61. Tam prodaja G. PODREKAR prav prijazno 2701

hišo z vrtom

Priporočam svojo veliko zalogo vsakovrstne najfinejše, vedno suhe

MOKE

I. Jermana nasl. Marija Špenko
Ljubljana, Kopitarjeva ulica, Mahrova hiša, nasproti Katoliške tiskarne. 2898

PURANI

250 komadov, veliki, lepi, težki po 6 kg, so naprodaj do nedelje na Vodnikovem trgu. 2898

Južno-štajerska hranilnica v Celju
razpisuje službo 2901

tajnika

Prošnje naj se pošljejo do 15. oktobra t. l.

Plahte za vozove

pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5. 2822

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg, šte. 5. 2821

Dama

ki hoče pospeševati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter doseči nežno mehko kožo in belo polt, se umiva le z Steckenperfer lilijno mlečno milo (znamka Steckenperfer) tvrdke Bergmann & Co., Tesen ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d. 608

Fr. P. ZAJEC, Ljubljana, Stari trg šte. 9.

Glavna zaloga plošč slovenskih, kakor tudi vseh drugih vrst. Cena od K 2.50 naprej.

Gramofone

od K 25.— naprej. Avtomatične gramofone, najboljše in najzanesljivejše vrste za gostilničarje dajem na mesečne obroke.

Igle za gramofon tisoč od K 1.80 naprej. Zahtevajte cenike, pošiljam brezplačno.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Akc. kapital: 40.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 17.000.000 kron.
Osrednja menjalnica:
„MERCUR“ DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dřichov, Gabiona, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Nördling, Moran, Novi Jičín, Plzen, Praha, Liberec, Dunajsko-Novomesto, Cvitava.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Kupujte le najpopolnejše pisalne stroje!

UNDERWOOD

Prospekti zastoj in franko!

THE REX CO.

Telefon 38.

SMITH & BROS

Brezplačno razkazovanje!

Ljubljana, Šelenburgova ul. 7.

Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍŘ

Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in proračunov, znanstvena mnenja, prevzeta zgradb

3362

Anton Petek

:::: Ljubljana :::: slikarski mojster Sv. Petra cesta 38

se priporoča slavnemu občinstvu za razna slikarska dela ter prečastiti

duhovščini za izvršitev cerkvenih del itd. itd. 1631 1

Na zahtevo izvršim vzorce brezplačno, ako se mi delo poveri.

Slovenska tverka!

Cenjenim gospodom akademikom in vsem na Dunaju živečim Slovincem priporoča svojo

2820

trgovino s papirjem

obsegajočo bogato zalogo umetniških in pokrajinskih razglednic, kancelijskega, risarskega in slikarskega blaga, pisalnih in risalnih potrebščin, vsakovrstnih kaset, zvezkov in črnilnikov

Mara Staniša, Dunaj VIII., Kochg. 25.

Slovenska tverka!

Telefon 237.

Zajec & Horn

Telefon 237.

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 73

Beton in železo - beton.

Fundamenti.

Stropovi.

Mostovi.

Vzidava turbin.

Stopnice.

Tlakovi.

Ksilolit.

Cevi za kanale, najboljši strešnik našega časa asbest - cementni škrlj (Zenit) patent Hloch vedno v zalogi. Edini zastop za Kranjsko.

Umetni kamen (okraski za façade, obhajilne mize, balustrade).

ANTON ŠARC, Ljubljana.

Izdelovanje perila, pralnica in svetlolikalnica na električen obrat, priporoča zelo dobro in solidno izdelano perilo po nizkih cenah.

Opreme za neveste!

Perilo za deklice in dečke, za otroke, platno šifon, švicarske vezenine, se kupi zelo ugodno, rjuhe, brisalke, prte, prtiče, nogovice, maje.

Tetra-perilo

za gospode in gospe. Kdor trpi na prehladu reumatizmu, trganju in ishiji, naj le to perilo nosi, ta poskušnja bode vsacega zadovoljila.

Vzorci so vsakemu na razpolago.

1787 (1)

Solske akvarelne barve

Vzorci za slikarje
vedno najnovejši

Oljate firneževe barve

za pleskarje, stambne in pohištvene mizarje, hišne posestnike ter za domačo porabo

Düsseldorfske oljate barve
za umetnike

Oljate študijske barve

Firneži, olja in retuši
za umetniško slikanje

Kranjsko laneno olje
in firnež

Emajlne glazure

Lake
za vršno pohištvo

Štedilno
voščilo za pode
priznana najboljša

Jantarjeva
glazura za tla

Marijin trg št. 1.

Vse vrste čopičev

Olje
za stroje

Suhe kemič., prstene
in
rudninske barve

Prašno
olje za pode

priporoča

1069

Adolf Hauptmann-a nasled.

prva kranjska tovarna za oljate barve, firneže, lake in steklarski klej.

Zahtevajte cenike!

Zahtevajte cenike!

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zalogo opeke, ki je izdelana še iz cenene cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrstne opeke ter dajem za njo vsake poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

Dinamo stroji, elektr. motorji.
Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 1927

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.